

De demissionaire minister voor Rechtsbescherming
F.M. Weerwind
p/a Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum
16 november 2023

Contactpersoon

Onderwerp
Aanwijzing HALT-feiten 2024

Geachte heer Weerwind,

In uw brief gedateerd 28 augustus 2023 vroeg u het advies van de Wetenschappelijke Commissie (WeCo) van de NVvR inzake het ontwerpbesluit aanwijzing HALT-feiten 2024. De WeCo waardeert de wijze waarop het concept-besluit de Halt-aanwijzing zo veel mogelijk in overeenstemming brengt met het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK). De WeCo plaatst daarbij wel enkele kanttekeningen. Naar de mening van de WeCo verdient het overweging om ruimte te bieden – in het kader van Halt, dan wel een nieuw te creëren soortgelijke voorziening – aan strafbare adolescenten (18 tot 23-jarigen)¹. Juist deze categorie zou een herstelgerichte en pedagogische kans moeten hebben na een eerste strafrechtelijk vergrijp, in lijn met de uitkomsten van de pilot Halt 18+, uitgevoerd op de ZSM-locatie Rotterdam-Rijnmond (zie het evaluatieonderzoek door het Verwey-Jonker-instituut in 2011²). Deze pilot vond plaats in de coronaperiode, toen er geen directe contacten mogelijk waren. Als de tijd niet rijp wordt geacht voor invoering van bedoelde voorziening, zouden pilots in andere regio's kunnen worden opgezet.

Verder valt een recidiveregeling te overwegen waarin plaats is voor een Halt-interventie na recidive, onder strikte voorwaarden, met aandacht voor de aan het delict ten grondslag liggende problematiek en het accent op zorgcomponenten. Een dergelijke regeling zou mogelijk kunnen maken dat overtredingen – die te licht bevonden worden voor Halt, maar ook niet in aanmerking zijn gekomen voor een politiereprimande en op dit moment dan doorgaans worden afgedaan met een OM-strafbeschikking (veelal: een geldboete) – voortaan met een Halt-interventie kunnen worden afgedaan. Dit zonder dat registratie als zogenoemde Halt-jongere op een later moment maakt dat de jongere bij herhaling niet meer in aanmerking komt voor een buitenstrafrechtelijke afdoening. De WeCo wijst er in dit verband op dat een OM-strafbeschikking qua rechtskarakter overeenkomt met een rechterlijke veroordeling en dat bij de 'Afbakening Halt-Boete' de rechtsgelijkheid onder druk kan komen te staan. Als tegen de OM-strafbeschikking verzet wordt ingesteld bij de bevoegde rechter zal de herbeoordeling van de zaak door het openbaar ministerie ertoe leiden dat de jeugdige verdachte wordt opgeroepen voor een terechtzitting van de

¹ Vgl. de criteria genoemd in art. 2 van het concept-besluit.

² <https://www.verwey-jonker.nl/publicatie/halt-voor-jongvolwassenen/>

kantonrechter, omdat de behandeling van overtredingen (ex artikel 382 Wetboek van Strafvordering) tot diens bevoegdheid behoort. De kantonrechter is lang niet altijd ook kinderrechter.

Een onderzoek naar het aantal OM-strafbeschikkingen (en de hoogte van de daarin bepaalde geldboetes) dat jaarlijks aan jeugdige verdachten wordt opgelegd, het aantal verzetten dat daar vervolgens tegen wordt ingesteld, de uitkomst van de herbeoordelingen daarvan door het openbaar ministerie waaronder het aantal zaken waarin de jeugdige verdachte wordt opgeroepen bij de kantonrechter, de duur die gemoeid is met de afdoening daarvan in al zijn variëteiten en de hierbij in acht te nemen rechtswaarborgen, wordt door de WeCo van harte aanbevolen.

Ten slotte valt volgens de WeCo te overwegen een directe verwijzingsmogelijkheid te scheppen tussen Halt en Mediation in Strafzaken, om de inzet van mediation te bevorderen in de gevallen waarin een dader-slachtoffergesprek onvoldoende is en aan de voorwaarden voor een mediation met kans op succes is voldaan. Een dergelijke mogelijkheid zou geheel in de geest zijn van het IVRK (zie ook General Comment 24), waar wordt gewezen op de wenselijkheid van buitengerechtelijk afdoening en herstel, indien mogelijk.

De Wetenschappelijke Commissie van de NVvR,